

Vand, Natur og Sundhed

i et fremtidsperspektiv.

Er vi #FutureReady?

Vandløbsdage 11. november 2022

Peter Bassø Duus, WSP Aarhus
Peter Bornhardt, WSP Aarhus

Sønæs, Viborg

Kapper Film Productions

Vand, Natur og Sundhed

i et fremtidsperspektiv.

Er vi #FutureReady?

Faglig fremtidsdag i WSP 3. juni 2022

Peter Bassø Duus, WSP Aarhus
Peter Bornhardt, WSP Aarhus

Sønæs, Viborg

Kapper Film Productions

Luk jeres øjne...

KLIMA

BIODIVERSITET

RESSOURCER

TRIVSEL

FN'S 17 VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

1 AFSKAF
FATTIGDOM

2 STOP
SULT

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

6 RENT VAND
OG SANITET

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIGHED

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

13 KLIMA-
INDSATS

14 LIVET
I HAVET

15 LIVET
PÅ LAND

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG
STÆRKE INSTITUTIONER

17 PARTERSKABER
FOR HANDLING

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

12 hovedtrends, som vi forventer vil påvirke fremtiden

Klima

Samfund

Teknologi

Ressourcer

Temperaturer

Øget ensomhed

Mere varierende priser

Kraftigere regn

Terror risiko

Modulbyggeri bliver normalen

Fødevaremangel

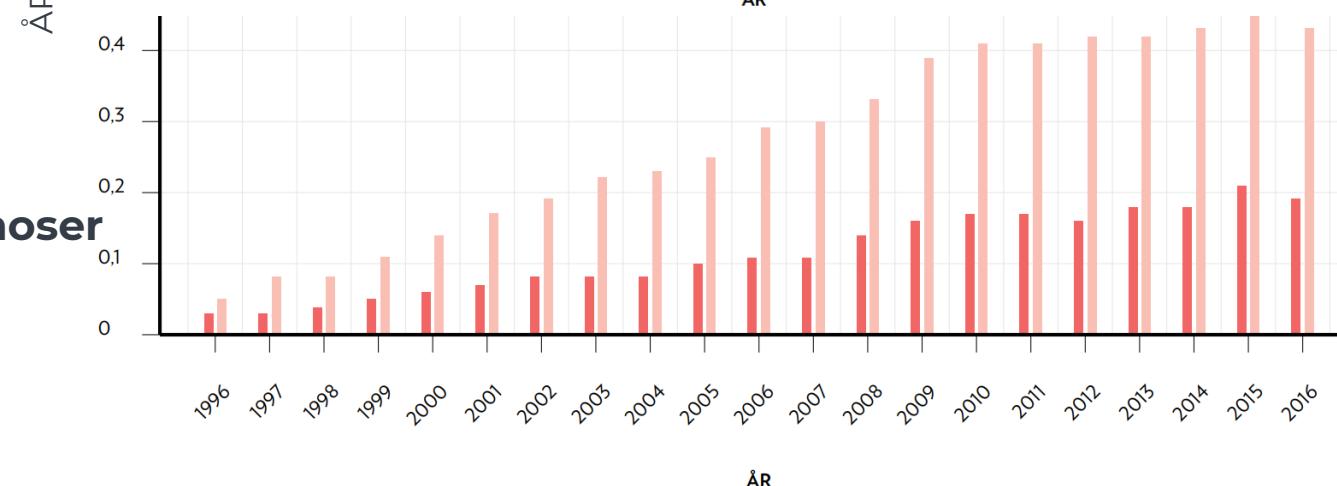
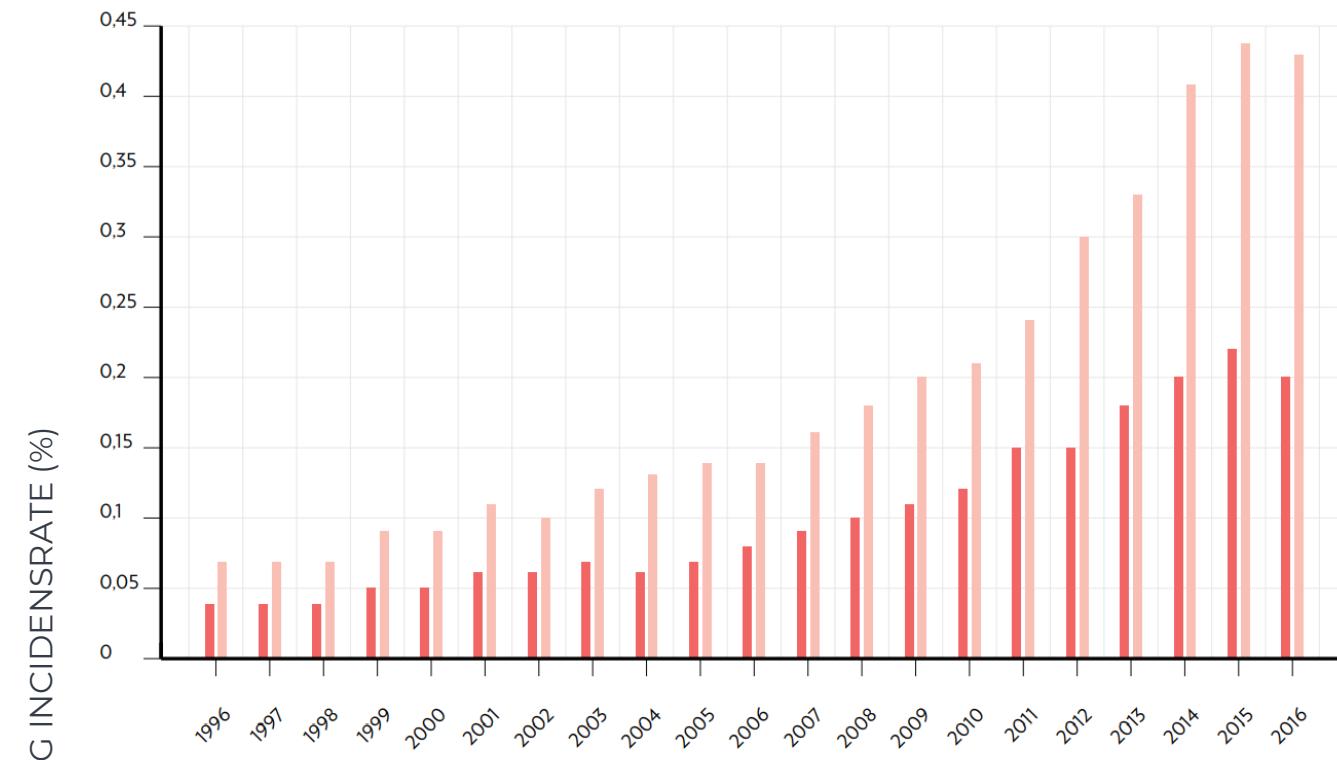

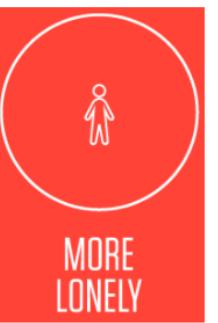
Angst og depression

Pr. år for 10-24 årige piger/unge kvinder og drenge/unge mænd i 1996-2016.

Procentvise forekomster af **angstdiagnoser** (F40-41, F93) (incidens)

Procentvise forekomster af **depressionsdiagnoser** (ICD-10-koderne F32-33) (incidens).

Mental sundhed tællerne taler for sig selv

Børn mellem 0-24 år har psykisk sygdom og dårligt mentalt helbred som største sygdomsbyrde foran allergi og ulykker

Psykisk sygdom koster det danske samfund 110 mia. kr. årligt (2018) og udgjorde i 2012 25% af den samlede sygdomsbyrde

Depression rangerede i 2020 nr. 1 i totale direkte omkostninger, ca. 9 mia. kr. årligt

WHO forudser, at depression vil være den største sygdomsbyrde i 2030 for hele verden

Menti

Hvad er sundhed for dig?

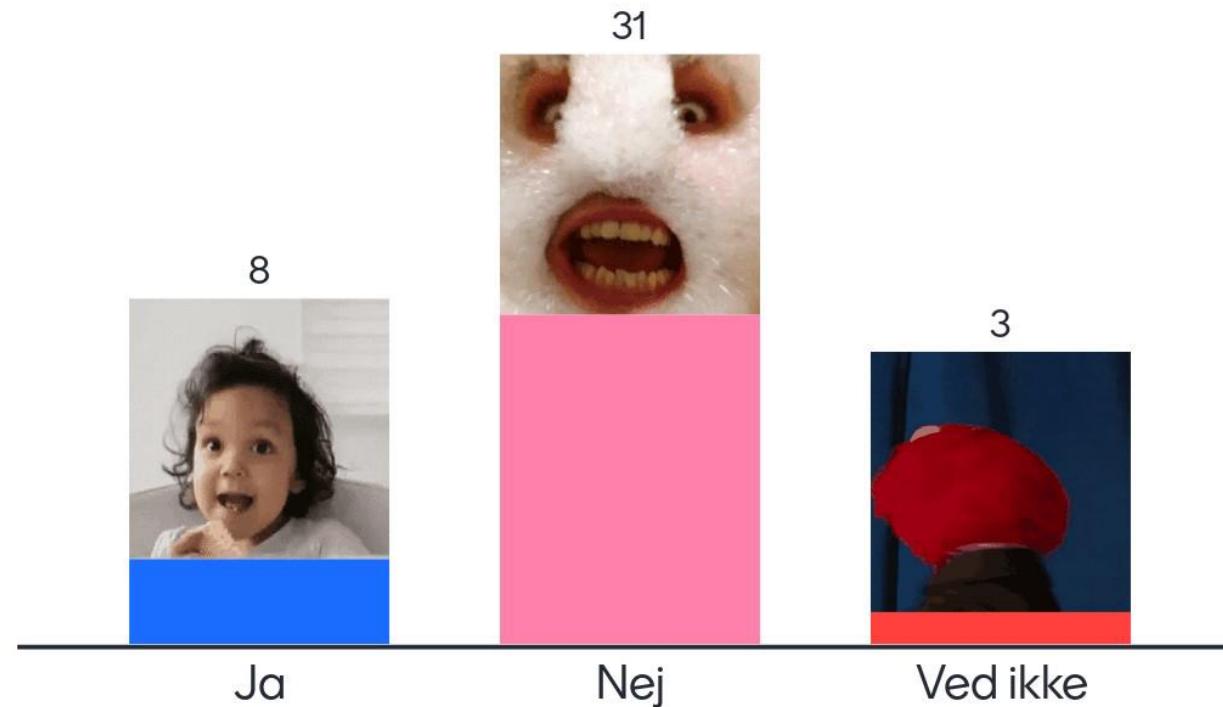
Hvad er sundhed for dig?

A word cloud visualization showing various concepts related to health and well-being. The words are categorized by color and context:

- Red/Orange:** fritid (free time), tryghed (security), glæde (joy), overskud (surplus), frihed (freedom), balance (balance), motion (motion), venner (friends), bæredygtighed (sustainability), tid til egen interesser (time for own interests).
- Blue:** helbred (recovery), helbred (well-being), natur (nature), tid (time), ro (calm), venner (friends), mental sundhed (mental health), ferie (vacation), tilfredshed (contentment), har der godt (has it good).
- Green:** familie (family), mad (food), sol (sun), latter (litter), sport (sport), klatre (climbing), gode relationer (good relations), mine børn (my children), grønt (green).
- Yellow:** kreativitet (creativity), udeliv (leisure), helbred (well-being), weekender (weekends), alenetid (alone time), afslapning (relaxation), kærkhed (affection), rask (fast), svømning (swimming), at have det godt (have it good), fysisk aktiv (physical active), egenomsorg (self-care), pauser (breaks), lykke (happiness), fri for bekymringer (free from worries), trivsel på arbejdspladsen (job satisfaction).
- Pink:** en tur i min båd (a trip in my boat), perioder til at puste ud (periods to breathe out), at nogen har brug for dig (when someone needs you), overskud i hverdagen (surplus in everyday life), at elske sig selv (to love yourself), frisk luft (fresh air), familieliv (family life), hviler i sig selv (rests in itself), at være tilfreds (be satisfied), god bog (good book), god mad (good food), friluftsliv (outdoor life).

Har du arbejdet aktivt med mental sundhed i dine projekter?

WSP
FUTURE
READY
Danmark

VAND, NATUR OG SUNDHED i et fremtidsperspektiv

Fremtidig Tendens

Vores fremtid vil blive meget anderledes, end den er i dag. Før pandemien så vi en tendens, hvor flere og flere mennesker oplevede stress symptomer og igen flere fik konstateret depression. Her i post pandemien har vi set en endnu tydeligere tendens til øget ensomhed.

Tallene taler for sig selv

- Børn mellem 0-24 år har psykisk sygdom og dårligt mentalt helbred som største sygdomsbyrde foran allergi og ulykker¹
- Psykisk sygdom koster det danske samfund 110 mia. kr. årligt (2018) og udgjorde i 2012 25% af den samlede sygdomsbyrde²
- Angst, skizofreni og depression kostede i 2015 det danske samfund 17,4 mia. kr.¹
- Depression rangerede i 2020 nr. 1 i totale direkte omkostninger, ca. 9 mia. kr. årligt¹
- WHO forudser, at depression vil være den største sygdomsbyrde i 2030 for hele verden¹

Ensomhed, som ca. 350.000 danskere oplever, skader både fysisk og psykisk og udtrykkes for eksempel ved forhøjet blodtryk, hjertekarsygdomme, stofskiftelidelser, søvnforstyrrelser, stress og depression. I henhold til Sundhedsstyrelsen medfører ensomhed hvert år 770 tilfælde af for tidlig død. Prismen er høj – menneskeligt og for samfundet – og medfører ca. 800.000 sygedage om året og koster samfundet i omegnen af 8 mia. kr. om året².

Der er et helt grundlæggende behov for at skabe rammerne for, at vi kan komme disse tendenser til livs.

¹ https://helseforeningen.dk/medier/10_koster_mindisk_sundhed/
² <https://www.pedobaseret.dk/kunstneriskarbejde/ensomhed-tilfakkad-forstyrrelse/>

Vores tilgang

Vi arbejder i WSP primært med projekter af miljømæssig karakter eller teknisk karakter med høj kompleksitet. Vi søger at arbejde helhedsorienteret, da vi mener, det skaber de bedste løsninger for samfundet, når vi kombinerer de tekniske løsninger med hensyn til vores natur og medmennesker. Vi kombinerer allerede nu teknik med rekreation, æstetik, oplevelsesdesign og formidling i projekter i mange af vores vand- og klimaprojekter.

WSP er som rådgivende ingeniørfirma med en klar miljøprofil en svær vægtet indenfor et bredt spektrum af tekniske discipliner og naturområdet. Det er vi ikke indenfor sundhed. Vi ser dog en klar forbindelse mellem sundhed og mange af vores projekter, og dermed også et potentiale for at løfte vores rådgivning, så den bidrager til at løse en yderst relevant samfundsmaessig udfordring.

WSP

Nysgerrigheds punkter**De blå/grønne løsninger**

Hvad bliver der gjort i dag?
 Hvad er sundhedseffekten af tiltag?
 Hvordan ser et blåt/grønt virkemiddelkatalog ud?
 Hvordan styrker vi fællesskaber?

Samfund

Hvem gør noget?
 Hvilke potentialer og udfordringer er der for forandring?
 Hvordan arbejder vi med sundhed i flere skalaer?

Teknologi

Hvordan mäter vi sundhedseffekt af tiltag?
 Hvordan oversætter vi målinger og erfaring til handlingsorienterede virkemidler?
 Hvor stort et blå/grønt habitat skal mennesker have?

Aktører

Hvilken rolle spiller:
 Regioner, kommune og stat
 Vidensinstitutioner
 Politikere
 Virksomheder
 Mennesker (beboere, brugere, ansatte, patienter, børn, ældre, syge, migranter mv.)

For mere information

Peter Bornhardt
 Future Ready Lead (Danmark)
 +45 26 78 78 14
 Peter.Bornhardt@wsp.com

Peter Bassø Duus
 Chefredgiver
 +45 21 67 96 10
 Peter.Duus@wsp.com

Spørgsmål som vi gerne vil finde svar på

- Hvordan får vi mere sundhed ud af vores investeringer i samfundets infrastruktur – byer, landskab, vand, natur, veje?
- Har vi den fornødne viden til at gennemskue, hvad der giver en sundhedsmaessig effekt?
- Skal vi arbejde strategisk med sundhedskonsekvensvurdering (SKV) i de tekniske projekter?
- Hvordan er koblingen til fællesskaber og kan vi forbedre rammerne herfor?
- Hvilke strategiske synergiprogrammer kunne gå på tværs af sundhedssektoren og den tekniske sektor?

Hvem vil få gavn af synergitænkningen

- Os alle sammen i større eller mindre grad og i saerdeleshed dem af os, der ville have fået stress, depression eller følt sig ensom.
- Myndighederne som vil se effekten af forebyggelse på udgifterne til pleje.
- Myndighederne som vil se at udgifterne til forebyggelse til dels hentes i synergier i projekter som alligevel skulle udføres.
- Projektejere som vil opleve at de kan bidrage til folkesundheden via de tekniske projekter.
- Natur og biodiversitet i sig selv som givet tit vil blive indtænkt i ellers tekniske projekter.
- Vidensinstitutioner som danner ny forskning inden for feltet.
- Rådgivervirksomheder og projektejere får nye kompetencer
- Fonde hvis formål dette emne støtter.

Find os

WSP Danmark A/S
 Sønderhøj 8
 8260 Viby J
 Danmark
wsp.com/da-DK

Perspektiv

WSP's ønsker

- fremme sundhed gennem vores projekter
- arbejde bevidst med at gøre sundhed til en parameter, der indgår i vurdering af strategier og løsninger
- bidrage til vidensopbygning, opsamling af erfaringer og formidling omkring sundhed

Fokus

- Tværsektorielt samarbejde
- Inddragelse og involvering
- Tværtænkende designproces
- Baseline på sundhed
- Fremtidsperspektiveret løsningsdesign

Mål

- Målemetoder for sundhed
- Løsningskatalog med design for bedre mental sundhed
- Aktørlandskab
- Tværsektorielle gevinster

Creating spaces
with everyone in mind:

Designing for non-visible disability

Mind the GAPS framework: The Impact of Urban Design and Mental Health and Wellbeing

(UDMH, 2021)

The Mind the GAPS framework has been created in response to the growing understanding of the effects of urban environments on mental health and wellbeing, and vice-versa. The framework focusses on two key areas; firstly, to help people with mental health disabilities get around more easily and secondly, to make urban places less likely to create or worsen poor mental health.

With growing urban populations comes the increased risk of the intensity and frequency of mental health conditions and their cumulative effects on broader social factors such as healthcare costs, economic performance and social capital.

- Green places - Facilitating the benefit to mental health from frequent, easy and serendipitous access to nature by incorporating green spaces throughout neighbourhoods, transport routes and public spaces
- Active places - Embedding opportunities to partake in both active and passive exercise or physical activity at frequent interventions in public spaces, along transport routes and outdoor spaces
- Pro-social places - Encourage safe, positive, active and passive interactions to foster a sense of community and connectivity among all people by creating public spaces that offer flexibility of use, unrestricted access and inclusivity of different physical and cognitive needs – designed alongside the community that will use the space
- Safe places – Supporting a sense of safety and security for all people through effective design interventions that reduce the likelihood of events such as getting lost, being in a dimly lit area, or becoming injured or harmed by vehicles and other people. Ensuring safety alongside complete agency and choice require a balanced and equitable approach

Case Study

'Pocket Parks', Athens

Across the city of Athens, developers have been transforming unused, degraded, grey plots of land into 'Pocket Parks'. Filled with trees, grass, shrubbery and places to sit, the lots have been created to help tackle pollution and heat levels across the city. Beyond this, designers envisioned the parks becoming new points of reference for navigation and recreation, whilst increasing the frequency of natural, quiet and calming areas throughout densely populated and urbanised areas. By incorporating elements of biophilic design into multiple spaces across a wide area, the parks have an expansive benefit to social wellbeing that is dispersed across Athens. In addition to the environmental benefits, the social benefit of the parks is multi-faceted, as they offer an antidote to the often isolating experience of urban living by providing spaces to socialise, decompress and be outside without having to be around crowds.

Image: Kolonos Pocket park, Greek Travel Pages

Image: Pocket park in Ano Kypseli

Image: Paley Park, New York City

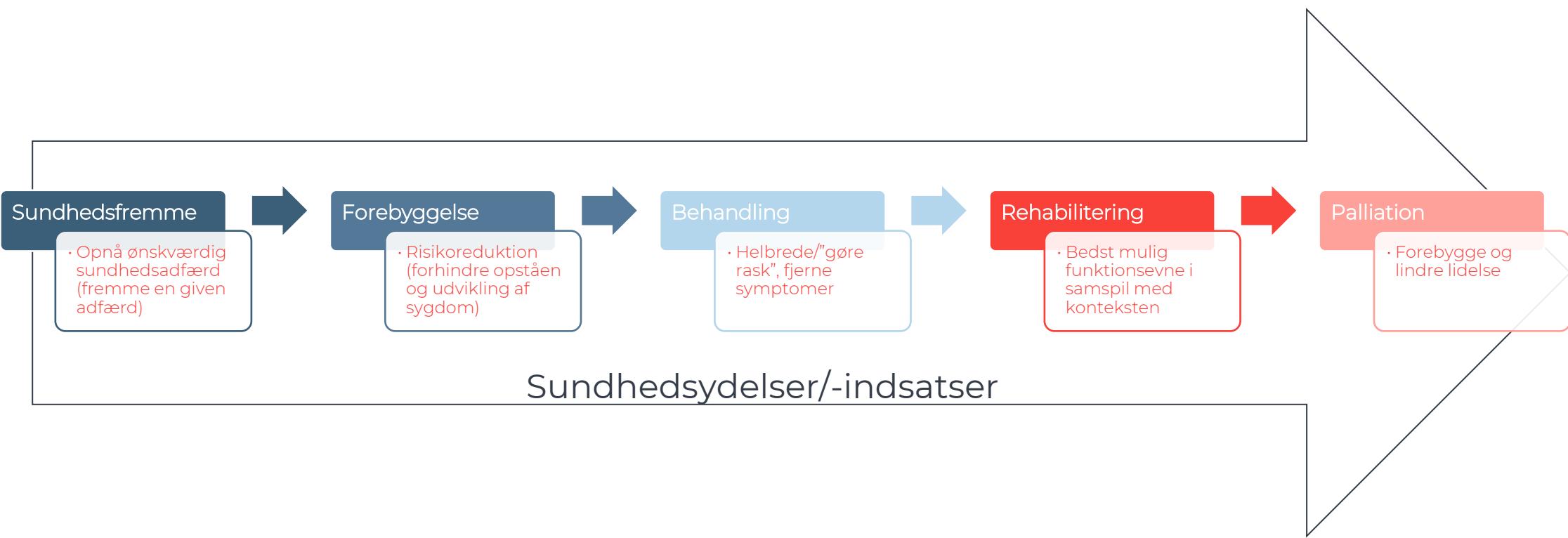
Hvad tænker I?

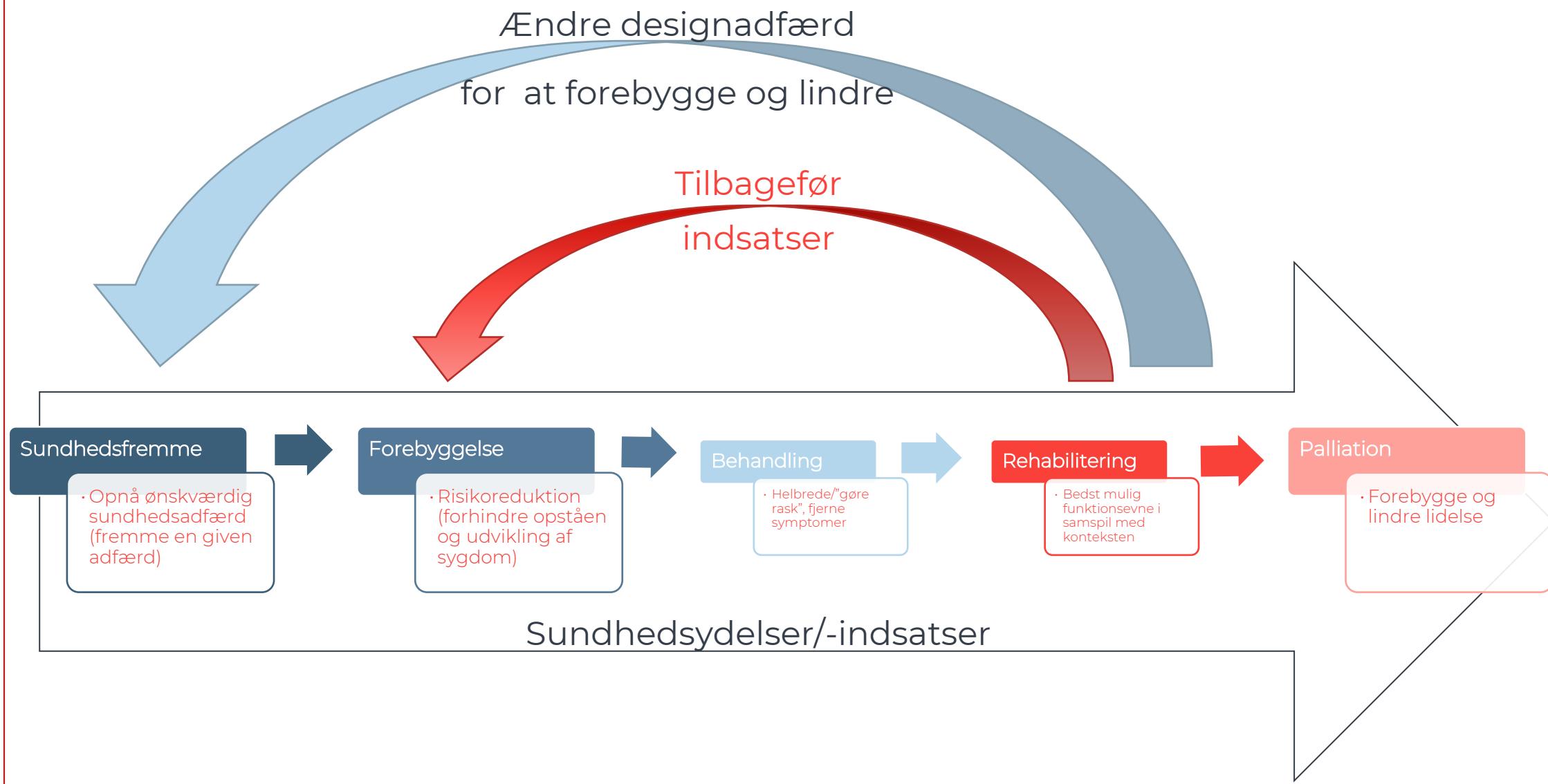
Menti

Hvor ser du mulighed for at øge
mental sundhed i dine projekter?

Samarbejdsplatform

Det rette perspektiv

Det rette perspektiv

- Forskning peger på, at blot dét at kunne observere legende børn løfter livsglæden.
- Studier viser, at områder med høj walkability, dvs. med mange destinationer og gangvenlig infrastruktur, er mere fysisk aktive end borgere, der bor i områder med lavere walkability.
- Motion og fysisk aktivitet kan forebygge psykiske sygdomme som fx angst og depression.

sØnæs ved Søndersø i Viborg

Sundhedssektoren er ikke i tvivl:

*Adgang til natur og
fællesskaber øger
folkesundheden*

Faglig Fremtidsdag – Vand, Natur og Sundhed i et fremtidsperspektiv

#Viborg Kommune
#Energi Viborg Vand
#Realdania
#Lokale og Anlægsfonden
#Lytt (Møller og Grønborg)
#WSP (Orbicon)

Hvad er det sØnæs kan'

Antal brugere på en dag i en weekend i slutningen af august 2013 vs. 2015

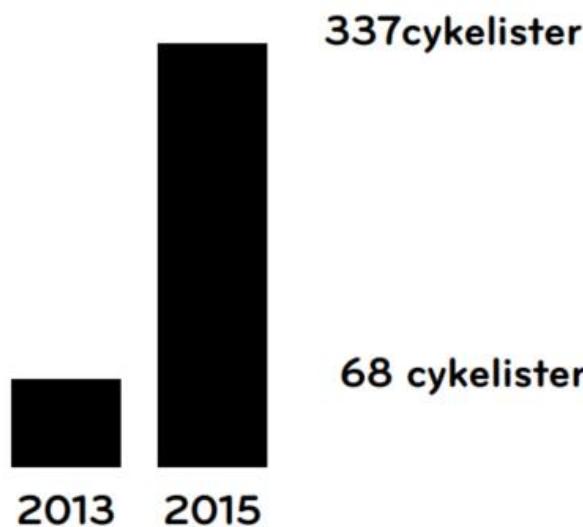
SØNÆS FØR SØNÆS:

SØNÆS EFTER:

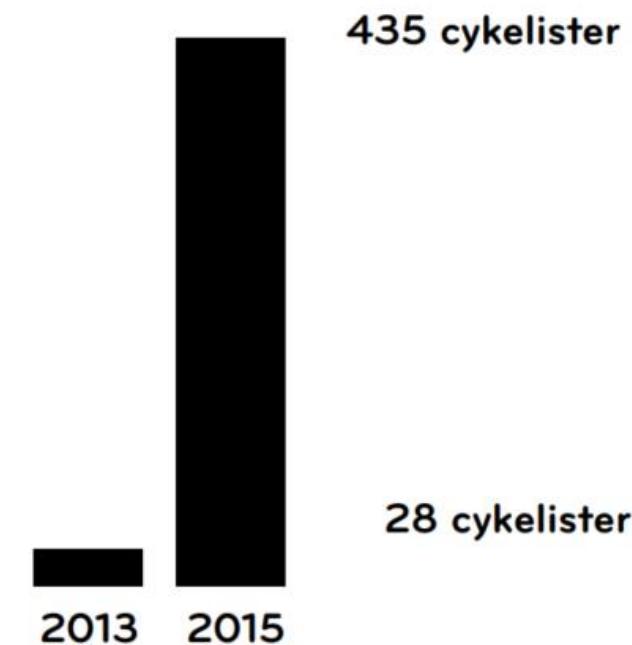

Hvad er det sØnæs kan?

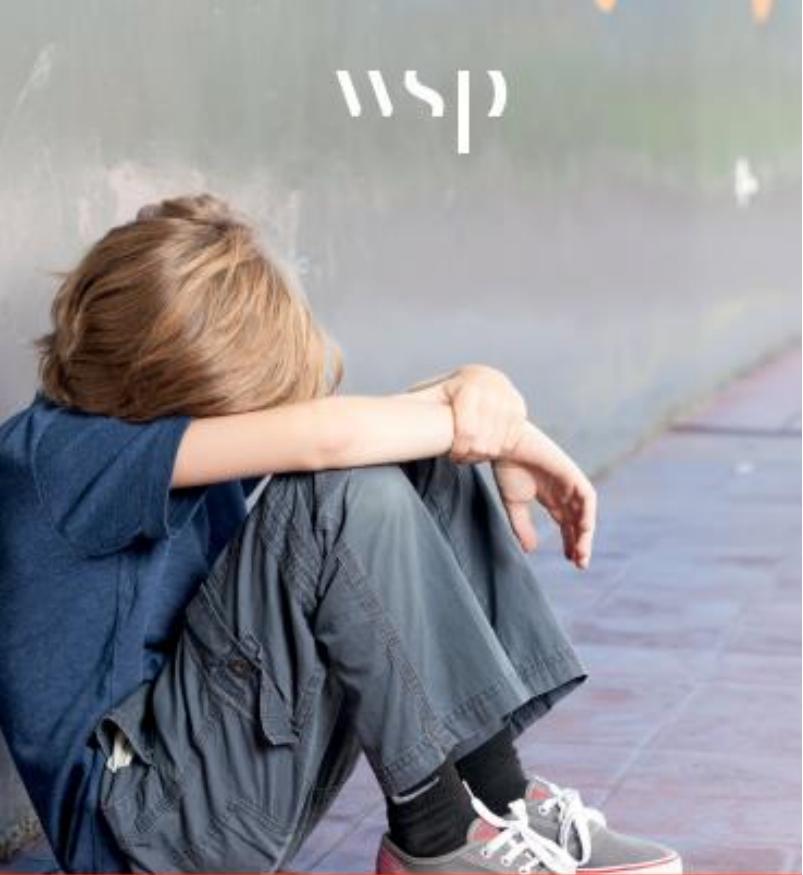
HVERDAG

På en hverdag er der kommet
5 x flere cykelister efter sØnæs

WEEKEND

På en weekenddag er der efter sØnæs
kommet **15,5 x flere** cykelister

Bekæmp ensomhed

Ensommhed er et stigende problem, og vi kan i WSP være med til at afhjælpe problemet. Som mennesker, gode kolleger og i vores opgaver og designs.

Vi kan indtænke fællesskaber og inklusion og være med til at give mennesker steder at mødes og noget at mødes om.

Hvert år giver ensomhed:

- Ekstra omkostninger på 2,2 mia. kr. til behandling og pleje
- Ekstra omkostninger på 7,8 mia. kr. ved tabt produktion
- 770 ekstra dødsfald

Mulighed for forandring

Afgang til natur og
fællesskaber øger
folkesundheden

Fokus på mere
liv til årene
og ikke flere år
til livet...

